

Gelişim ve Öğrenme Dersi Öğretim Planı

A. Dersle İlgili Genel Bilgiler ve Gerekçe

Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Turizm Enstitüleri 4. ve 5. yarıyıllarında lisansüstü doktora öğrencilerine öğretmenlik formasyonu vermeye yönelik olarak, Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ergin ERGİNER tarafından açılan 3 kredilik teorik ders.

Derslik: H3: Öğretmeyi Öğrenme Stüdyosu'nda.

Gün: Salı günleri 13.30-16.30'da.

B. ÖĞRENME ÇIKTILARI

1. Bireyin gelişimiyle ilgili kavramlar bilgisi
2. Bireyin gelişimini etkileyen faktörleri kavrayabilme
3. Bireyin gelişimine yönelik öğretmenlik becerilerini kavrayabilme
4. Bireyin gelişimine yönelik öğretmenlik becerilerini uygulayabilme
5. Bireyin gelişimine yönelik öğretmenlik becerilerini analiz edebilme
6. Bireyin gelişimine yönelik öğretmenlik becerilerini sentezleyebilme
7. Bireyin gelişimine yönelik öğretmenlik becerilerini yargılayabilme
8. Bir öğrencinin öğrenme gereksinimlerine uygun cevap verebilme
9. Bireyin öğrenmesiyle ilgili kavramlar bilgisi
10. Bireyin öğrenmesini etkileyen faktörleri kavrayabilme
11. Bireyin öğrenmesine yönelik öğretmenlik becerilerini kavrayabilme
12. Bireyin öğrenmesine yönelik öğretmenlik becerilerini uygulayabilme
13. Bireyin öğrenmesine yönelik öğretmenlik becerilerini analiz edebilme
14. Bireyin öğrenmesine yönelik öğretmenlik becerilerini sentezleyebilme
15. Bireyin öğrenmesine yönelik öğretmenlik becerilerini yargılayabilme
16. Öğrencilerinin gelişim ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılamada isteklilik.
17. Gelişim ve öğrenme kavramlarına ilişkin olumlu turum geliştirebilme
18. Gelişim ve öğrenme psikolojisi bilimi verilerini kullanarak öğrencileriyle öğrenmeyi kolaylaştırıcı etkinlikler düzenleyebilme.

C. İçerik

Gelişim Psikolojisine Yönelik Yaklaşımlar (7 Hafta)

Gelişimle İlgili Temel Kavramlar	: Gelişim/ Olgunlaşma/ Büyüme : Çevre/ Genetik Alt Yapı/ Benlik/ Zeka/ İletişim : Doğum Öncesi/ Doğum/ Bebeklik/ İlk Çocukluk/ İleri Çocukluk/ Ergenlik/ Ergenlik Sonrası/ Yaşlılık/ Ölüm
Gelişim Kuramcıları :	Piaget/ Bruner/ Rogers/ Vygotsky/ Freud/ Ericson/ Marcia/ Selman/ Kohlberg/ Dewey/ Goleman/ Chomsky/ Binet/ Wechsletz
Bedensel Gelişim	
Piaget ve Bilişsel Gelişim	
Freud, Ericson, Marcia, Selman ve Kişilik Gelişimi	
Dewey, Kohlberg, Piaget ve Ahlak Gelişimi	
Çocuk Vicdanı, Ben Gelişimi ve Rogers	
Bruner, Vygotsky ve Kavram Gelişimi	

Chomsky ve Dil Gelişimi
Binet, Wechsletz ve Zeka Gelişimi
Zeka ile İlgili Tartışmalar, Goleman ve Duygusal Zeka
Bilişsel Stiller ve Bireysel Farklılıklar
İletişimsel Gelişim, Sosyalleşme ve Antisosyalleşme: Cinsiyet ve roller/ Akran etkileşimi/
Grup Akranlığı/ Popülarite/ Çeteler/ Oyun
Çocuğun Müziksel Gelişimi

Öğrenme Psikolojisine Yönelik Yaklaşımlar (7 Hafta)

Öğrenme İlgili Temel Kavramlar : Öğrenme İlkeleri/ Öğrenme ve İcra, Uyarılma ve Gündü/
Hazır bulunma/

Davranışçı Yaklaşım

Klasik Koşullanma ve Pavlov: Bitişiklik/ Habercilik: İleriye ve Geriye Koşullanma
Pekiştirme: Birincil Pek., İkincil Pekiştirme/ Sönme:
Kendiliğinden Geri Gelme/ Genelleme/ Ayırd Etme/
Koşullama/ Gölgeleme/ Öğrenilmiş Çaresizlik

Klasik Koşullanma ve Eğitim Açısında Doğurguları

Bitişiklik Kuramları, Watson ve Gutrie: En Son ve En Sık/ Bitişiklik/ Sonunculuk/ Beceri
Geliştirme/ Hareket Üreten Uyarıcı
Güdülenme/ Dürtüler/ Pekiştirme/ Unutma/ Ceza
Alışkanlığı Yok Etme Yöntemleri: Eşik/ Bıktırma/
Zıt Tepki/ Bastırma/ Transfer

Bitişiklik Kuramları ve Eğitim Açısında Doğurguları

Bağlaşıcılık ve Thorndike: Bağlaşımşıcılık/ Seçme ve Bağlama/ Küçük Adımlar İlkesi/
Bağlaşımşıcılık Kanunları: Hazırbulunuşluk, / Tekrar /Eetki
Tepki Çeşitliliği/ Dikkat Çekici
Uyarıcılar/ Öğrenici Özellikleri/
Benzeterek Tepki/ Çağrışımsal
Geçiş/ Etkinin yayılması/ Ait
Olma/ Çağrışımsal Zıtlık

Bağlaşıcılık ve Eğitim Açısında Doğurguları

Edimsel Koşullanma ve Skinner: Tepkisel ve Edimsel Davranış/ Olumsuz ve Olumsuz
Pekiştireçler ve Pekiştirmeler/ Ceza ve Sönme ya da
Kendiliğinden Geri Gelme/ Biçimlendirme/ Ayırdedici ve
Uyarıcı Tepki/ Zincirleme/ Batıl Davranış/ Pekiştirme:
Sürekli, Sabit, Değişken Aralıklı, Değişken Oranlı, Koşullu
anlaşma, Premack/ Programlı Öğretim ve Bilgisayarlar ve
Sanal Öğrenme

Edimsel Koşullanma ve Eğitim Açısında Doğurguları

Sistematiik Davranış ve Hull'un Önermeleri
Sistematiik Davranış ve Hull'un Önermelerinin Eğitim Açısında Doğurguları

İşaret Gestalt Kuramı Tolman ve Eğitim Açısından Doğurguları

Sosyal ve Bilişsel Kuram ve Bandura: Gözlem Yoluyla Öğrenme/ Model Alma Yoluyla Öğrenme

Bilişsel Yaklaşım

Gestalt Psikoloji: Algı ve Seçici Dikkat/ Algı Yasaları: Şekil-Zemin, Yakınlık, Benzerlik, Tamamlama, Devamlılık, Basitlik
/Algısal Değişmezlik/ Beyin ve Yaşantı/ İz Teorisi: Unutma/ Problem Çözme ve Üretici Öğrenme

Gestalt Psikoloji ve Eğitim Açısından Doğurguları

Bilgiyi İşleme Kuramı: Bellek: Duyusal Kayıt/ Kısa Süreli Bellek/ Uzun Süreli Bellek: Uzun Süreli Bellek Türleri: Anısal , Anlamsal / İşlemsel
Bilişsel Süreçler: Bilgiyi Aktarma/ Saklama/ Aktarma/ Eklemlenme/ Bellek Destekleyiciler/ Geri Getirme/ Unutma/ Performans/ Bilişsel Farkındalık/ Biliş Ötesi

Bilgiye İşleme Kuramları ve Eğitim Açısından Doğurguları

Diğer Bilişsel Yaklaşımlar: Problem Çözme / Yaratıcılığı Geliştirme/ Kritik Düşünme/ Düşünmeyi Öğrenme/ Güdüleyici Öğrenme/ Öğrenmeyi Öğrenme/ Bireysel Farklar ve Çoklu Zeka

Diğer Bilişsel Yaklaşımların Eğitim Açısından Doğurguları

Nörofizyolojik Kuram ve Helb: Öğrenmenin Nörokimyası/ Bellek ve Beyin/ Beyin/ Yarıküreleri ve Öğrenme Merkezleri

Nörofizyolojik Kuram ve Eğitim Açısından Doğurguları

Oluşumcu (Constructivist) Yaklaşım

Öğrenme ve Zihinde Yapılanma: Bilginin Doğası/ Öğrenmenin Doğası/ İnşa

Öğrenmeye Yüklenen Anlamlar: Öğrenci ve öğretici arasındaki anlamlandırma farkları

D. Ders Materyalleri ve Araç Gereçler

Akıllı Tahta ve ders öğretim üyesinin geliştirdiği öğretim materyalleri

E. Başvuru Kaynakları

Okuma Listesi

Blake, B., & Pope, T. (2008). Developmental psychology: incorporating Piaget's and Vygotsky's theories in classrooms. *J. Cross Discipl. Perspect. Educ.* 1, 59–67.

Eggen, P. D. & Kauchak, D. (1993). Educational Psychology: Classroom Connections. Simon & Schuster Books for Young Readers.

Entwistle, N. J. (1986). Learning How to Learn Science. *Studies in Science Education*, 13(1), 131–134. <https://doi.org/10.1080/03057268608559935>

Erginer, E. (2002) Öğrenme Tipleri Envanterinin Geliştirilmesine Yönelik Model Araştırma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Erginer, E. (2024). Öğretim İlke ve Yöntemleri, Pegem Akademi.

Miller, P. H. (2002). *Theories of developmental psychology*. Macmillan.

Mowrer, R. R., & Klein, S. B. (Eds.). (2000). *Handbook of contemporary learning theories*. Psychology Press.

Novak, J. D. & Gowin, D. B. (1989). *Learning How to Learn*, Cambridge University Press, New York.

Olson, M. H., & Ramirez, J. J. (2020). *An introduction to theories of learning*. Routledge.

Schunk, D. H. (2012). *Learning theories*. Pearson,.

Senemoğlu, N. (2020). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, Anı Yayıncılık.

Tennant, M. (2019). *Psychology and adult learning: The role of theory in informing practice*. Routledge.

F. Öğrenmeyi Kılavuzlama Süreci

Öğrenmeyi kılavuzlama süreci esnasında öğretmen adaylarının etkin katılımın sağlayıcı öğretim yöntemlerine (Yaşantı Kümeleri/ Balık Kılıcı/ Sıcak Sandalye/ SONY?/ Kalite Evi/ Sinektik/ Beyin Fırtınası/ Örnek Olay / Yaratıcı Drama/ Görüş Geliştirme ve Altı Düşünce Şapkası) yer verilecek. Her öğretim haftasında araştırma ödevleri etkinlikler şeklinde uygulanacaktır. Etkinlikler aşağıda belirtilmektedir:

1. Etkinlik : Kendi gelişim özelliklerine yönelik araştırma raporunun hazırlanması*
2. Etkinlik : 1 yaştan 23 yaşa kadar olan denekler üzerinde bire bir görüşme ve rapor edilmesi*
3. Etkinlik : Doğum yaşı aynı cinsiyeti aynı olan 10 denekle görüşme ve rapor edilmesi*
4. Etkinlik : Doğum yaşı aynı cinsiyeti farklı olan 10 denekle görüşme ve rapor edilmesi*
5. Etkinlik : Çocuk Doktoru ya da Psikiyatristi ile görüşme ve raporlaştırma* (1. Vize)
6. Etkinlik : Bir öğretmen ile görüşme ve raporlaştırma (Gelişim gereksinimler)*
7. Etkinlik : Bir öğretmen ile görüşme ve raporlaştırma (Öğrenme gereksinimleri)*
8. Etkinlik : Bir biyografi inceleme ve rapor etme*
9. Etkinlik : Belleği Kullanma Teknikleri Uygulaması ve raporlaştırılması* (2. Vize)
10. Etkinlik : Öğrenme Stilini Kavrama Teknikleri Uygulaması ve raporlaştırılması*
11. Etkinlik: Benlik Oyunu *
12. Etkinlik : Yaratıcılığı geliştirme Teknikleri Uygulaması ve raporlaştırılması*
13. Etkinlik : Yaratıcılığa yönelik özgün bir proje hazırlanması**
14. Etkinlik : Bir Öğrenme Modelinin Geliştirilmesi ve rapor edilmesi** (Final)

G. Değerlendirme Süreci

Öğretim yarıyılı başında derse yönelik tutum ölçeği ve akademik benlik kavramı ölçeği uygulanacak ve derse girişe yönelik tutumlar hakkında bilgi edinilecektir. Ders yılı sonunda bu testler bir kez daha uygulanarak duyuşsal davranışlar değerlendirilecektir. Bilişsel davranışların ölçülmesinde, ilk 12 etkinlik vize notlarını % 50 oranında, 13.ve 14. etkinlik final notunu % 50 etkileyecektir. Vize notu akademik ortalamayı % 30, final notu % 70 oranında etkileyecektir. Vize iki aşamada yapılacaktır.

Ders Geçme Not Barajı 75 ve üstüdür.

